

Kendetegn på børn med høj intelligens

Børn med særlige forudsætninger er som alle andre almindelige børn med unikke behov. I dagligdags sprogbrug kalder vi dem intelligente, kloge, kvikke, højtbegavede og velbegavede altså børn med særlige kompetencer, potentialer, talenter eller evner.

Gennem barndommen ses det ofte at barnet:

Er bevidst og årvågen
Opmærksom på mange fænomener
Har et højt aktivitetsniveau
Lille søvnbehov
Avanceret i udvikling
Ivrigt observerende
Ekstremt nysgerrig
Har god hukommelse
Har et tidligt, veludviklet og stort ordforråd
Lærer hurtigt
Kan tænke og ræsonnere abstrakt
Følsom
Perfektionistisk
Leger med puslespil, bogstaver, tal og labyrinter forud for sin alder
Ser løsninger, andre ikke ser, og har stor almen viden.

Identifikation af højt intelligente børn

Erfaringen viser, at man i en almindelig børnegruppe kan tale om ca. 5% med særlige forudsætninger i varieret grad, og børn med exceptionelle evner skal findes inden for 2% af en befolkningsgruppe.

Højt begavede børn – 5%

Kender svarene
Er interesseret
Har gode ideer
Arbejder hårdt
Svarer på spørgsmål
Befinder sig i toppen af klassen
Lytter med interesse
Lærer let
Har det godt med kammerater
Er modtagelig
Kopierer nøjagtigt
Holder af at gå i skole
Modtager information
Tekniker
Husker godt
Holder af logisk opbygget læring
Er bevidst
Er tilfreds med egen læring

Børn med høj intelligens – 2%

Stiller spørgsmålene
Er ekstremt nysgerrig
Har vilde, skøre ideer
Beskæftiger sig med andre ting og klarer sig godt
Diskuterer i detaljer og er omstændelig
Er forud for klassen
Viser stærke holdninger og synspunkter
Ved det allerede
Foretrækker voksne
Er intens
Skaber nyt
Holder af at lære
Bearbejder information
Opfinder
Gætter godt
Trives med kompleksitet
Er ivrigt observerende
Er meget selvkritisk

Andre generelle træk og forskelle fra børn på samme alder

Kvantitative forskelle

De har større kapacitet for at tilegne sig viden og ved mere
De opfatter hurtigere
De erindrer hurtigere
De gemmer hurtigere ting i hukommelsen
De bearbejder informationer hurtigere

Kvalitative forskelle

Deres viden er mere omfattende, mere raffineret
Deres viden er organiseret anderledes med henblik på effektiv erindring
De bruger, gemmer og erindrer information anderledes
De generaliserer i højere grad deres viden
De skifter oftere og lettere strategier
De er mere følelsesprægede (intense)
De vil vide anderledes og særprægede ting
De ønsker at lære på anderledes måder
De tænker, lærer og løser problemer anderledes
De er bedre til at planlægge styring af deres tænkning, læring og problemløsning
De styrer deres tænkning, læring og problemløsning effektivt

Hvad er intelligens?

Gennem årene har der været megen diskussion om hvad intelligens er. Howard Gardners teori om de mange intelligenser med oprindelig 7 intelligenser er et opgør med den inden for psykologi dominerende forestilling om, at mennesket fra fødslen er udstyret med en generel intelligens – mental energi kaldet G eller g-faktoren. Denne g-faktor står for den mængde mentale energi et menneske har til rådighed for sin tænkning og problemløsning. Udtrykket intelligens dækker stort set det samme. Denne g-faktor teori har dannet baggrund for intelligensmåling, hvor man udregner den individuelle intelligensfaktor med et statistisk middeltal på IK eller IQ – 100.

De syv intelligenser er siden udvidet til 8 (9) intelligenser, mens en række yderligere forslag er under stadig diskussion. De oprindelige syv intelligenser er intelligenserne for det:

1. personlige indre
2. personlige omverden
3. kropslige - kinæstetiske
4. musikalske
5. rumlige
6. logisk – matematiske
7. sproglige

Intelligenserne for det personlige indre og den personlige omverden handler om indlevelse i sine egne og andres følelser, hensigter og stemninger. Vi har lettere ved at leve os ind i andres indre tilstand, hvis vi kender det fra os selv. Denne empatiske formåen for sig selv og andre

er to sider af samme sag, dvs. en slags siamesiske tvillinger. I begyndelsen af 1990'erne tilføjede Gardner den naturalistiske intelligens som den 8. intelligens og, man diskuterer fortsat en 9. intelligens: intelligensen for det eksistentielle (bevidstheden om eksistensen).

Børn med særlige forudsætninger kan have andre udtryk end god begavelse og høj intelligens.

Der kan være tale om børn og unge med *udprægede evner og potentialer* for fx. Musik, kunst, ballet og skuespil.

Eller der kan være tale om at have *særlige lederegenskaber*. Sådanne egenskaber viser sig ofte i en tidlig alder, og disse børn udstråler en autoritet og en forståelse for kammeraternes situation og velfærd.

Der kan også være tale om børn og unge med særlige forudsætninger inden for *idræt og sport*. Disse børns talenter kan bl.a. blive støttet gennem sport og elitesportsklasser se fx www.esaa.dk.

Jeg drøfter og udveksler erfaringer og emner omkring højt intelligente børn og unge med:

Psykolog Ole Kyed; www.olekyed.dk

Mentiqa Østjylland (Hadsten); www.mentiqa-oest.skoleintra.dk

Pernille Brinch, Århus; www.Time2learn.dk

www.intelligenteboern.dk

www.giftedchildren.dk